

DÜZEY-2 BÖLGELERİNİN DIŞ TİCARETİNİN FASIL BAZLI YOĞUNLAŞMA ANALİZİ

Prof. Dr. Yusuf AKAN
Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü
yusufakan@atauni.edu.tr

Arő. Gör. Bengü TOSUN
Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü
bengu.tosun@atauni.edu.tr

Arő. Gör. Samet TOPAL
Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
asttopal@gmail.com

Özet

Yoğunlaşma oranları ihracatta ülke ve fasıl düzeylerinde çeşitlenme olup olmadığını gösterdiğinden dış ticaret analizlerinde önemli bir gösterge olarak karşımıza çıkmaktadır. Dış ticaret analizlerinde yoğunlaşma oranları yaygın olarak dış ticaretin belli ülkelerde, belli fasıllarda veya belli mallarda yoğunlaşmalarının belirlenmesi amacıyla hesaplanmaktadır. Ülke bazında yapılan analizlerde yoğunlaşma oranının artması ihracatın az sayıda ülkeye yapıldığını, yoğunlaşma oranının azalması ise ihracatta ülke çeşitliliğinin arttığını göstermektedir. Fasıl bazlı yapılan analizlerde ise yoğunlaşma oranının artması ihracatta ürün çeşitliliğinin azaldığı, yoğunlaşma oranının artması ise ihracatta ürün çeşitliliğinin arttığı anlamına gelmektedir. Bu bağlamda çalışmada Türkiye’de Düzey-2 bölgelerinin dış ticaretinde fasıl bazlı değişimlerin ortaya konulması amaçlanmakta, yoğunlaşma oranı ve Herfindahl endeksi yöntemleri kullanılarak yoğunlaşma analizi yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yoğunlaşma Analizi, Yoğunlaşma Oranı, Herfindahl Endeksi, Düzey-2 Bölgeleri